

بسم الرحمن و الرحيم

موضوع: امداد و نجات
حلما صادق شیرازی پایه نهم

در طول زندگی امکان بروز حوادث مختلف اعم از طبیعی یا غیرطبیعی برای همه افراد جامعه وجود دارد. در چنین شرایطی افراد نیاز به کمک و یاری دیگران دارند تا از خطر نجات پیدا کرده و اقدامات اولیه برای اسکان و یا امداد رسانی به آنها انجام شود. به همین منظور افرادی آموزش می‌بینند تا در شرایط بحرانی با انجام اقداماتی اصولی و درست به یاری دیگران بروند و امکانات مورد نیاز آنان را فراهم کنند

امداد و نجات چیست؟

- کمک رساندن به افرادی که در اثر بروز حادثه‌ای آسیب دیده باشند را امداد و مجموعه اقداماتی که برای خروج یک مصدوم از محل حادثه و تثبیت وضعیت سلامتی او انجام می‌شود را نجات می‌گویند. به عنوان مثال در زمان وقوع **زلزله** به اقداماتی که برای بیرون کشیدن مصدومان از زیر آوار و کنترل علائم حیاتی آنها صورت می‌گیرد، نجات و به تلاش‌هایی که برای اسکان و غذا رساندن به افراد زلزله‌زده انجام می‌شود، امداد می‌گویند.

عملیات نجات محدوده زمانی مشخصی دارد و در زمان وقوع حادثه تا مدت زمان کوتاهی باید به انجام برسد اما عملیات امداد محدوده مشخصی ندارد و در برخی موارد از پیش از وقوع حادثه آغاز شده و تا مدت‌ها پس از حادثه نیز ادامه پیدا می‌کند.

برخی معتقدند که عملیات امداد و نجات نباید با یکدیگر توصیف شود، چرا که هر کدام شامل مجموعه اقدامات وسیعی می‌شوند که به تنهایی دامنه فعالیت گسترده‌ای دارند.

ویژگی‌های سازمان امداد و نجات

- همیشه در دسترس باشند: مانند پلیس، آتش‌نشانی و اورژانس که با یک شماره کوتاه معرفی شده‌اند.
- شبانه‌روزی فعالیت کنند: تعطیلی در این سازمان معنایی ندارد.
- آماده به کار باشند: اعضای این سازمان باید همیشه برای انجام کار آماده باشند.
- حرفه‌ای عمل کنند: افراد شاغل در این سازمان باید امدادگری شغلشان باشد و به صورت داوطلبانه فعالیت نکنند. چون این افراد حتماً باید آموزش ببینند، دوره‌های پیشرفته را طی کنند و همیشه سرکار حاضر باشند.
- آموزش دیده باشند: امداد و نجات در شرایط مختلف، آموزش‌های مختلف نیاز دارد. بنابراین افراد حاضر در یک مکان خاص مانند کوهستان، باید به صورت تخصصی آموزش‌های امداد کوهستان را بیاموزند.
- مجهز باشند: باید تمام تجهیزات مورد نیاز امداد و نجات در اختیار این افراد قرار بگیرد.
- در مناطق حادثه‌خیز پایگاه داشته باشند: سازمان امداد و نجات باید مکان‌های مستعد حادثه را شناسایی کند و در هر منطقه یک پایگاه مستقر کند، علاوه بر آن افراد شاغل در این سازمان باید به ساکنان منطقه آموزش‌های لازم در زمان وقوع حادثه را ارائه دهند

وظایف این سازمان

افرادی که در سازمان امداد و نجات مشغول به فعالیت هستند، آموزش‌های خاصی را دیده‌اند که در شرایط بحرانی آماده امدادرسانی باشند. این افراد بر اساس دوره‌های تخصصی که گذرانده‌اند، در هر عملیاتی وظایف خاصی انجام می‌دهند. اما به طور کلی وظایف یک نجاتگر به شرح زیر است:

- ارائه خدمات امداد و نجات و مراقبت‌های پیش بیمارستانی در صحنه عملیات
- اقدام در خصوص انتقال مجروحین به مراکز درمانی مطابق دستور فرمانده تیم
- تکمیل و ارائه فرم گزارش عملیات به فرمانده تیم
- تلاش در جهت تکریم و کاهش دردهای مصدومین و بازماندگان سوانح و حوادث
- انجام سایر امور محوله از سوی فرمانده در چارچوب وظایف و اختیارات

وظایف یک امداد رسان نیز به شرح زیر می باشد:

- خرید و یا تولید کالاهای امدادی مورد نیاز، مطابق با استانداردهای تعریف شده
- ذخیره سازی اقلام و تجهیزات امدادی در انبارهای سازمان
- بررسی موجودی کالاها و تجهیزات انبار شده و تأمین کسری آنها
- توزیع عادلانه اقلام و تجهیزات بر اساس شاخص های حادثه خیزی استان ها
- تعیین مکان مناسب جهت ایجاد انبار موقت در منطقه حادثه دیده
- نظارت دقیق بر ارسال مایحتاج اساسی آسیب دیدگان در اولین ساعات وقوع حادثه
- اعزام تیم های امداد رسانی به محل حادثه و رفع نیازهای حادثه دیدگان

انواع امداد و نجات

بحث امداد و نجات بسیار گسترده است و نمی‌توان آن را محدود به یک تیم عملیاتی خاص کرد. همانطور که در گذشته نیز ذکر شد، بخش‌های مختلف امداد و نجات به آموزش‌های تخصصی نیاز دارند، به همین دلیل برای هر عملیاتی یک گروه امداد و نجات تعریف شده است. به طور کلی گروه‌های عملیاتی را می‌توان به دسته‌های زیر تقسیم‌بندی کرد

- جستجو و نجات محیط‌های آبی
- جستجو و نجات عمق و فضا‌های بسته
- جستجو و نجات در آوار و ساختمان‌های فرو ریخته
- جستجو و نجات برف و یخ
- جستجو و نجات بین‌المللی
- جستجو و نجات خارج از جاده و مناطق دور از دسترس

- جستجو و نجات هوایی
- جستجو و نجات جاده‌ای
- امداد و نجات کوهستان
- جستجو و نجات درون‌شهری
- امداد و نجات در میادین جنگی

سازمان‌هایی که در کشور به انجام عملیات امداد و نجات مشغول هستند شامل سازمان امداد و نجات هلال احمر، آتش‌نشانی، سازمان مدیریت بحران، ستاد حوادث غیرمترقبه، راهداری، اورژانس و... می‌باشند. متأسفانه در کشور ما یک سازمان دولتی واحد برای انجام عملیات امداد و نجات وجود ندارد و هر بخش تنها به انجام وظایف خود می‌پردازند.

بیشترین سازمانی که در حوادث درگیر می‌شود، جمعیت هلال احمر است که یک سازمان خصوصی می‌باشد و افراد آن به صورت داوطلبانه کار می‌کنند. پس چنین سازمانی نمی‌تواند تمام نیازهای یک شرایط بحرانی را فراهم کند، چون هم دولتی نیست که پشتیبان قوی داشته باشد و هم چون نیروهای داوطلبانه دارد، پس افراد آن تخصصی نیستند و به صورت دائم در دسترس نمی‌باشند.

بنابراین این نیاز در کشور ما احساس می‌شود که یک سازمان امداد و نجات دولتی با پشتیبان‌های محکم تأسیس شود و در آن نیروهای متخصص به کار گرفته شوند تا در مواقع بحرانی نگرانی از بابت امداد و نجات هموطنان، نداشته باشیم.

